

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 august 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache

judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Petru Moraru și Nadejda Toma,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Ion Dodon în numele inculpatei Filipopolschi Tatiana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2014, în cauza penală privindu-o pe

Filipopolschi Tatiana Ion, născută la 24 noiembrie 1983, originară din s. Volintiri, r-nul Ștefan Vodă și domiciliată în mun. Chișinău, str. P. Zadnipru, nr. 16/2, ap. 76;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 21.03.2012 – 10.07.2013 (prima instanță)*
- 2. 13.08.2013 – 23.12.2013 (instanța de apel)*
- 3. 20.05.2014 – 22.07.2014 (instanța de recurs)*
- 4. 17.10.2014 – 12.12.2014 (instanța de apel)*
- 5. 11.06.2015 – 04.08.2015 (instanța de recurs)*

Colegiul penal lărgit asupra recursului

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 10 iulie 2013, Filipopolschi Tatiana a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 (două sute patruzeci) de ore.

S-a dispus încasarea din contul lui Filipopolschi Tatiana în beneficiul lui Vasileva Victoria a prejudiciului material cauzat în mărime de 5 500 (cinci mii cinci sute) de lei.

2. Prin rechizitoriu, inculpata Filipopolschi Tatiana Ion a fost pusă sub învinuire pentru faptul că în perioada de timp cuprinsă între luna februarie 2009 - 03.05.2011, în timp ce presta servicii în calitate de menajeră, avînd acces liber în ap. 1 situat pe str. Dumitriu, 37, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pe

ascuns, a sustras: lănțișor din aur la prețul de 400 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 6 448 lei, un medalion din aur la prețul de 350 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 5 642 lei, o pereche de cercei din aur la prețul de 450 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 7 254 lei, un set de „Swarovski” cu pietricele semiprețioase la prețul de 800 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 12 896 lei, pietre semiprețioase la prețul de 700 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 11 284 lei, cosmetică decorativă la prețul de 900 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 14 508 lei, cosmetică pentru față și corp la prețul de 250 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 4 030 lei. Bunuri, care aparțineau cet. Cartavina Svetlana după ce, cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii însușindu-le, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă totală de 62 062 lei, ceea ce constituie proporții mari.

2.1. Pentru a pronunța sentința de condamnare, instanța de fond a reținut că, Filipopolschi Tatiana în luna martie 2011, în timp ce presta lui Vasileva Victoria servicii în calitate de menajeră, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterior, aflându-se în apartamentul nr. 6, situat pe str. Bernardazzi 54, mun. Chișinău, din garderobă, pe ascuns a sustras o cutie din lemn roșu cu un ceas pentru dame de model „Rolex” în valoare de 20 000 lei, o pereche de mocasini de culoare albă în valoare de 2 500 lei și altă pereche de mocasini de culoare roșie în valoare de 3 000 lei, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate o daună considerabilă, în valoare totală de 25 500 lei.

Acțiunile inculpatei Filipopolschi Tatiana, au fost calificate de către instanța de fond în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Procurorul a declarat apel împotriva sentinței și a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Filipopolschi Tatiana să fie recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 8 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

În motivarea apelului procurorul a indicat că, în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești au fost acumulate suficiente probe care demonstrează vina lui Filipopolschi Tatiana în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal.

Acuzarea nu a fost de acord cu soluția primei instanțe, deoarece în cadrul examinării cauzei în ședința de judecată au fost cercetate două recipise scrise de către inculpata Filipopolschi Tatiana și prezentate de partea vătămată, conform cărora

inculpata recunoaște că a sustras bijuterii de la Cartavina Svetlana și ceasul de la Vasileva Victoria.

În cadrul ședinței de judecată, conform declarațiilor martorilor Serghei Cozubin, Oleg Cartavin, Elena Cartavina, Elena Manolache precum și prin declarațiile părții vătămate Svetlana Cartavina (declarații care nu au fost incluse în sentință) s-a stabilit cu certitudine, că recipisele date au fost scrise de către inculpata Filipopolschi Tatiana în timp ce ultima se afla la partea vătămată Svetlana Cartavina la domiciliu, și ultima a depistat în geanta inculpatei lucrurile sustrate. Recipisele date au fost scrise ca garant, că inculpata a doua zi va recupera dauna materială cauzată, din banii aflați pe contul bancar, despre care a informat-o și pe partea vătămată.

Instanța nu a dat apreciere declarațiilor inculpatei date în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuită, (procesul-verbal din 07.06.2011) în prezența avocatului, care au fost obținute legal, cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală, și conform cărora inculpata a recunoscut vina pe deplin și a declarat că bunurile sustrate le-a vândut, iar banii obținuți i-a depus pe contul bancar.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată sentința în privința lui Filipopolschi Tatiana, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Filipopolschi Tatiana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an.

A fost admisă acțiunea civilă și s-a încasat din contul lui Filipopolschi Tatiana prejudiciul material în sumă de 62 062 lei în beneficiul părții vătămate Cartavina Svetlana și prejudiciul material în sumă de 28 000 lei, în beneficiul părții vătămate Vasileva Victoria.

Celelalte dispoziții ale sentinței s-au menținut.

5. Pentru a pronunța decizia instanța de apel a constatat că Filipopolschi Tatiana a fost pusă sub învinuire pentru faptul că în perioada de timp cuprinsă între luna februarie 2009 -03.05.2011, în timp ce presta servicii în calitate de menajeră, avînd acces liber în ap. 1 situat pe str. Dumitriu, 37, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pe ascuns, a sustras: lăntișor din aur la prețul de 400 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 6 448 lei, un medalion din aur la prețul de 350 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 5 642 lei, o pereche de cercei din aur la prețul de 450 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 7 254 lei, un set „Swarovski” cu pietricele semiprețioase la prețul de 800 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 12 896 lei, pietre semiprețioase la prețul de 700 euro, ceea ce conform cursului valutar al

BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 11 284 lei, cosmetică decorativă la prețul de 900 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 14 508 lei, cosmetică pentru față și corp la prețul 250 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 4 030 lei. Bunuri, care aparțineau cet. Cartavina Svetlana după ce, cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii însușindu-le, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă totală de 62 062 lei, ceea ce constituie proporții mari.

Tot ea, Filipopolschi Tatiana în luna martie 2011, în timp ce presta lui Vasileva Victoria servicii în calitate de menajeră, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterior, aflându-se în apartamentul nr. 6, situat pe str. Bernardazzi 54, mun. Chișinău, din garderobă, pe ascuns a sustras o cutie din lemn roșu cu un ceas pentru dame de model „Rolex” în valoare de 20 000 lei, un player de model „Philips” la prețul de 2 500 lei, o pereche de mocasini de culoare albă în valoare de 2 500 lei și altă pereche de mocasini de culoare roșie în valoare de 3 000 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate o daună considerabilă, în valoare totală de 28 000 lei.

5.1. Instanța de apel a relevat că, de către acuzare au fost prezentate probe materiale și anume documente bancare, care au fost examinate în ședința de judecată (vol.I f.d. 110-111), conform cărora inculpata Filipopolschi Tatiana la 23.02.2011 a deschis un cont în banca Universalbank pe care a depus 14000 lei, la data de 02.03.2011 a depus suma de 6000 lei, iar la 17.05.2011 a scos banii de pe cont.

Instanța de apel dând apreciere declarațiilor inculpatei Filipopolschi Tatiana (vol. II f.d. 21-23), a constatat că, pe parcursul perioadei februarie 2009 - 03.05.2011 a activat în calitate de menajeră la domiciliul părților vătămate Svetlana Cartavina și Victoria Vasileva, unde făcea o dată pe săptămână curățenie pentru care primea câte 250 lei, astfel, acumulând în total un salariu de circa 3000-4000 lei. Alte surse de existență nu avea. Din suma dată lunar, achita gazda 1300 lei și serviciile comunale în suma de aproximativ 1000 lei, iar din luna septembrie 2010 pe gazdă achita 3000 lei, de asemenea tot în perioada data a fost bolnavă și a urmat tratament medical pentru care a achitat 3000 lei.

În aceste condiții nu este clar din ce surse provin banii depozitați pe contul bancar deschis de inculpata Filipopolschi Tatiana ori suma este destul de mare în raport cu venitul inculpatei.

Instanța de apel a mai conchis că prima instanță neargumentat a exclus din învinuirea înaintată sustragerea playerului de model „Philips” în valoare de 2 500 lei de către inculpata Filipopolschi T. de la partea vătămată Vasileva Victoria, în circumstanțele în care sunt administrate suficiente probe care dovedesc cu certitudine că inculpata a sustras inclusiv și acest bun.

În ședința de judecată a instanței de apel s-a constatat că, prejudiciu pricinuit părților vătămate Vasileva Victoria și Cartavina Svetlana în urma acțiunilor ilegale ale inculpatei Filipopolschi Tatiana constituie proporții mari.

Astfel, la stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată la fel ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel, a luat în considerație faptul că inculpata Filipopolschi Tatiana anterior nu a fost judecată, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, infracțiunea de comiterea căreia este învinuită se atribuie conform art. 16 Cod penal, la categoria celor grave.

Ca circumstanțe ce atenuază răspunderea penală conform art. 76 Cod penal în favoarea inculpatei Filipopolschi Tatiana este reținut faptul că este tânără, a comis pentru prima dată o infracțiune, circumstanțe ce agravează răspunderea penală conform art. 77 Cod penal, nu au fost stabilite.

În raport cu criteriile de individualizare a pedepsei instanța de apel a conchis că scopul educativ și preventiv al pedepsei în privința inculpatei Filipopolschi Tatiana poate fi atins prin stabilirea unei pedepse cu închisoarea dar cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

6. Avocatul Ion Dodon în numele inculpatei Filipopolschi Tatiana, a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel din 23 decembrie 2013, prin care a solicitat casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Recurentul a susținut că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii și acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În recursul declarat s-a invocat faptul că prin referința depusă în instanța de apel a solicitat declararea ca inadmisibile a următoarelor mijloace de probă:

- Ordonanța de ridicare a genții cet. Filipopolschi Tatiana din 04.05.2011 (f.d. 22, vol. II);
- Procesul-verbal de ridicare din 04.50.2011 (f.d. 22, vol. I);
- Procesul-verbal de examinare a obiectului ridicat prin ordonanța din 04.05.2011 (f.d. 23, vol. I);
- Ordonanța din 16.05.2011 de recunoaștere a obiectelor în calitate de corpuri delictive (f.d. 25, vol. I);
- Procesul-verbal de recunoaștere a obiectului (f.d. 136, vol. I);

- Procesul-verbal de examinare a obiectului (f.d. 137, vol. I);
- Ordonanța de recunoaștere a corpurilor delictive (f.d. 141, vol. I);
- Explicația scrisă de cet. Filipopolschi T. (f.d. 19, vol. I), asupra căroro instanța de apel nu s-a expus și nu a exclus mijloacele de probă respective din dosar, ba mai mult, le-a pus la baza deciziei contestate.

La fel, s-a menționat că instanța de apel nu a audiat din nou martorii pe episodul pe care a fost considerată vinovată Filipopolschi T. (sustragerea unui player de la Vasileva Victoria), care urmau a fi citați în ședința de judecată. Declarațiile acestora au fost preluate din sentința instanței de fond și transpuse în decizia de condamnare.

A fost admisă o eroare în dispozitivul instanței de apel, fiind dispusă restituirea valorii ceasului sustras – 20 000 lei și totodată restituirea corpului delict (ceasul Rolex care valorează 20 000 lei).

Recurentul a mai indicat că, judecând cauza, instanța de apel nu a stabilit fapta pentru care a fost condamnată inculpata, iar partea motivatorie a deciziei este expusă neclar.

6.1. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către apărător, solicitând respingerea ca inadmisibil, deoarece recurentul în recursul declarat se referă la starea de fapt, ceea ce nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 iulie 2014, a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Pentru a pronunța decizia, instanța de recurs a menționat că chestiunile de drept, care urmează a fi soluționate de către instanța de apel la judecarea cauzei penale în ordine de apel, se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual-penal sau administrativ au fost corect aplicate, iar hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Instanța de recurs a conchis că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în ordine de apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Conform art. 394 alin. (1) pct. 1), (2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, partea descriptivă a hotărîrii de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul și timpul săvîrșirii ei.

În același timp, prin decizia instanței de apel, încalcîndu-se prevederile legale nominalizate, nu s-a constatat și descris fapta criminală pentru care inculpata a fost

condamnată. Rejudecând cauza instanța a indicat „...că Filipopolschi Tatiana a fost pusă sub învinuire pentru faptul că în perioada...”, iar ulterior a calificat acțiunile ei conform art. 186 alin. (4) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs a notat și faptul, că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor expuse în apel. Astfel, de către partea apărării, în apel s-a solicitat declararea ca inadmisibile a unui șir de probe, care după părerea avocatului nu corespund normelor procesual-penale. Asupra acestor fapte instanța nu s-a expus nici în sensul admiterii nici în sensul respingerii. Mai mult de atât, instanța de apel a descris în decizie aceste probe ca fapte ce dovedesc vinovăția inculpatei, fără a le da o apreciere în sensul invocat de apărare.

De asemenea a fost constatat și faptul că, la stabilirea și încasarea prejudiciului material în beneficiul părții vătămate Vasileva Victoria, instanța a încasat toată suma bunurilor sustrate în sumă de 28000 lei și nu a luat în considerație că prin sentința instanței de fond pătimatei i-a fost restituit ceasul de model „Rolex” în valoare de 20000 lei.

A fost făcută mențiunea, ca la rejudecarea cauzei în apel, instanța urmează să dea aprecierea cuvenită probelor, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2014 a fost admis apelul acuzatorului de stat, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Filipopolschi Tatiana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

A fost admisă acțiunea civilă și încasată din contul lui Filipopolschi Tatiana prejudiciul material în sumă de 62 062 lei în beneficiul părții vătămate Cartavina Svetlana și în beneficiul părții vătămate Vasileva Victoria în sumă de 8 000 lei.

Celelalte dispoziții ale sentinței s-au menținut.

10. Pentru a pronunța decizia adoptată, instanța de apel a constatat că, Filipopolschi Tatiana Ion, în perioada de timp cuprinsă între luna februarie 2009 - 03.05.2011, în timp ce presta servicii în calitate de menajeră, având acces liber în ap. 1 situat pe str. Dumitriu, 37, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pe ascuns, a sustras: lăntișor din aur la prețul de 400 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 6 448 lei, un medalion din aur la prețul de 350 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 5 642 lei, o pereche de cercei din aur la prețul de 450 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 7 254 lei, un set de „Swarovski” cu

pietricele semiprețioase la prețul de 800 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 12 896 lei, pietre semiprețioase la prețul de 700 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 11 284 lei, cosmetică decorativă la prețul de 900 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 14 508 lei, cosmetică pentru față și corp la prețul de 250 euro, ceea ce conform cursului valutar al BNM din perioada comiterii infracțiunii constituia suma de 4 030 lei. Bunuri, care aparțineau cet. Cartavin Svetlana după ce, cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii însușindu-le, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă totală de 62 062 lei, ceea ce constituie proporții mari.

Tot ea, în luna martie 2011, în timp ce presta lui Vasileva Victoria servicii în calitate de menajeră, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, aflându-se în apartamentul nr. 6, situat pe str. Bernardazzi 54, mun. Chișinău, din garderobă, pe ascuns a sustras o cutie din lemn roșu cu un ceas pentru dame de model „Rolex” în valoare de 20 000 lei, un player de model „Philips” la prețul de 2 500 lei, o pereche de mocasini de culoare albă în valoare de 2 500 lei și altă pereche de mocasini de culoare roșie în valoare de 3 000 lei, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate o daună considerabilă, în valoare totală de 28 000 lei.

11. În vederea motivării deciziei, instanța de apel a menționat că, probele administrate pe cauză, verificate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, au dovedit cu certitudine vinovăția inculpatei în comiterea faptei incriminate, și anume furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții mari.

Reieșind din probele administrate pe cauză, cercetate minuțios de către instanța de apel, s-a constatat că prima instanță incorect a recalificat acțiunile inculpatei Filipopolschi Tatiana de la art. 186 alin. (4) Cod penal la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, excluzând din învinuirea înaintată inculpatei, episodul cu sustragerea bunurilor de la partea vătămată Cartavina Svetlana, ori aceste fapte au fost demonstrate prin declarațiile părții vătămate, a martorilor și inițial prin depozițiile T. Filipopolschi, anume acele declarații coraportate la recipisele date de către T. Filipopolschi demonstrează asupra vinovăției ei și combat versiunea înaintată ulterior înțelegând pericolul de a fi trasă la răspundere penală.

Astfel, prima instanță a indicat că cuantumul prejudiciului material cauzat părții vătămate Svetlana Cartavina a fost modificat fără careva schimbări a listei obiectelor sustrase și prețurilor acestora, totodată, în actele procesuale nominalizate noțiunea „cosmetică decorativă la prețul de 900 de euro” și cea „pentru față și corp la prețul de 250 de euro” nu este expusă detaliat cu indicarea prețurilor pentru fiecare unitate.

Unele obiecte recunoscute de către Svetlana Cartavina în urma controlului genții ce aparținea lui Filipopolschi Tatiana, și la care a indicat în cadrul ședinței de

judecată, nu sunt incluse în lista obiectelor sustrase de către inculpată, nici în plîngerea inițială din 04.05.2011, nici în procesul-verbal de audiere a părții vătămate Svetlana Cartavina din 16.05.2011, unde detaliat a descris toate obiectele sustrase de la ea.

Conform procesului-verbal, în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe partea vătămată, Svetlana Cartavina, a dat explicații referitor la fiecare bun, care a fost sustras și a descris cantitatea, producătorul, țara de unde au fost procurate și prețul cu care a fost procurat prezentând suplimentar, pe o parte din bijuterii, bonuri pe care este scrisă greutatea și prețul (anexat la materialele cauzei penale). Totodată, a explicat din ce obiecte constă noțiunea de „cosmetică decorativă la prețul de 900 euro” și noțiunea de „cosmetică pentru față și corp la prețul de 250 euro”, enumerînd fiecare obiect și prețul lui, valoarea totală a obiectelor date constituie suma de 900 euro și respectiv 250 euro.

Valoarea celorlalte bunuri, incluse în învinuire, nu au fost puse la îndoială, din ce reiese că au fost apreciate corect cu atît mai mult că în instanță au fost aduse elemente de fapt ce dovedesc sustragerea lor de către inculpata Filipopolschi Tatiana, cum ar fi bonul de plată pentru cerceii din aur care au fost sustrași de către inculpată de la Cartavina Svetlana. Bonul de plată și inelul care făcea parte din același set, dar care nu a fost sustras, acestea fiind examinate nemijlocit în ședința de judecată.

De asemenea, în ședința de judecată au fost cercetate două recipise scrise de către inculpata Filipopolschi Tatiana și prezentate de partea vătămată, conform cărora inculpata recunoaște că a sustras bijuterii de la Svetlana Cartavina și ceasul de la Vasileva Victoria.

În cadrul ședinței de judecată, conform declarațiilor martorilor Serghei Cozubin, Oleg Cartavin, Elena Cartavina, Elena Manolache precum și prin declarațiile părții vătămate Svetlana Cartavina (declarații care nu au fost incluse în sentință) s-a stabilit cu certitudine, că recipisele date au fost scrise de către inculpata Filipopolschi Tatiana în timp ce se afla la partea vătămată Svetlana Cartavina la domiciliu, și ultima a depistat în geanta inculpatei o parte din lucrurile sustrase. Recipisele date au fost scrise ca garant că inculpata a doua zi v-a recupera paguba materială cauzată, din banii aflați pe contul bancar, despre care a informat-o și pe partea vătămată, iar Svetlana Cartavina nu declară la poliție despre furtul ce a avut loc.

Mai mult ca atît, de către acuzare au fost prezentate probe materiale și anume documente bancare, care au fost examinate în ședința de judecată (vol.I f.d. 110-111), conform cărora inculpata Filipopolschi Tatiana Ion la 23.02.2011 a deschis un cont în banca Universalbank pe care a depus 14000 lei, la data de 02.03.2011 a depus suma de 6000 lei, iar la 17.05.2011 a scos banii de pe cont.

Instanța de apel, dînd apreciere declarațiilor inculpatei Filipopolschi Tatiana (vol. II f.d. 21-23), a constatat că, pe parcursul perioadei februarie 2009 - 03.05.2011 activînd în calitate de menajeră la domiciliul părților vătămate Svetlana Cartavina și Victoria Vasileva, unde făcea o dată pe săptămână curățenie pentru care primea cîte

250 lei, astfel, acumulând în total un salariu de circa 3000-4000 lei. Alte surse de existență nu avea. Din suma dată lunar achita gazda 1300 lei și serviciile comunale în suma de aproximativ 1000 lei, iar din luna septembrie 2010 pe gazdă achita 3000 lei, de asemenea tot în perioada data a fost bolnavă și a urmat tratament medical pentru care a achitat 3000 lei.

În aceste condiții nu este clar din ce surse provin banii depozitați pe contul bancar deschis de inculpata Filipopolschi Tatiana ori suma este destul de mare în raport cu venitul inculpatei.

Potrivit prevederilor art. 126 alin. (1) Cod penal, se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care, la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 2.500 unități convenționale de amendă.

Totodată, instanța de apel a concretizat că la stabilirea pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (4) Cod penal, a luat în considerație faptul că inculpata nu a mai fost trasă la răspundere penală, circumstanțe ce agravează pedeapsa nu au fost stabilite, împrejurări care au determinat instanța de a-i suspenda executarea pedepsei închisorii stabilite, fiind convinsă că inculpata va fi aptă de a se corecta fără a fi izolată de societate.

De asemenea, s-a ajuns la concluzia necesității admiterii acțiunilor civile, în vederea reparării prejudiciului material cauzat părților vătămate.

12. Împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2014 a declarat recurs ordinar avocatul Ion Dodon în numele inculpatei, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

- În susținerea recursului, se indică asupra faptului că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, în pofida faptul că instanța de recurs, în decizia adoptată a atenționat instanței de apel ca la rejudecarea cauzei să ia în considerație toate argumentele invocate în apelurile declarate.

- S-a omis a se da răspuns la referința depusă în instanța de apel, prin care a solicitat declararea ca inadmisibile a următoarelor mijloace de probă: ordonanța de ridicare a genții cet. Filipopolschi Tatiana din 04.05.2011 (f.d. 22, vol. II); procesul-verbal de ridicare din 04.50.2011 (f.d. 22, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului ridicat prin ordonanța din 04.05.2011 (f.d. 23, vol. I); ordonanța din 16.05.2011 de recunoaștere a obiectelor în calitate de corpuri delictive (f.d. 25, vol. I); procesul-verbal de recunoaștere a obiectului (f.d. 136, vol. I); Procesul-verbal de examinare a obiectului (f.d. 137, vol. I); ordonanța de recunoaștere a corpurilor delictive (f.d. 141, vol. I); explicația scrisă de cet. Filipopolschi T. (f.d. 19, vol. I); Explicația scrisă de cet. Filipopolschi T. (f.d. 19, vol. I).

- Consideră că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Mai mult ca atât, conform art. 6 par. 2 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale orice persoană

acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită. Conform art. 415 alin. (2/1) Cod de procedură penală, judecînd apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului. Astfel, instanța de apel, spre deosebire de prima instanță, care a considerat-o nevinovată pe aceste capete de învinuire, a declarat-o pe cet. Filipopolschi T. vinovată de sustragerea bunurilor de la cet. Cartavina Svetlana. Instanța de apel și-a motivat decizia adoptată doar pe declarațiile martorilor audiați în prima instanță, fără ca declarațiile acestora să fi fost audiate nemijlocit în instanța de apel. Printre altele, nici acuzatorul de stat nu a solicitat audierea acestora.

- Susține recurentul că instanța de apel nici nu a motivat de ce a hotărît să modifice quantumul prejudiciului material în beneficiul Victoriei Vasileva de la 5 500 lei la 8 000 lei, astfel fiind considerată o agravare neîntemeiată a situației inculpatei, fără a se face vreun calcul ori vreo mențiune potrivit căroră instanța de apel a ajuns la concluzia de a modifica acest quantum. Neexpunerea asupra motivării prejudiciului material dispus spre încasare de la inculpată Filipopolschi T. echivalează cu nesoluționarea fondului apelului, iar o asemenea decizie nu poate fi menținută de către instanța de recurs, deoarece este neîntemeiată și ilegală;

- Nu este de acord recurentul nici cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel, afirmînd că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013, în baza art. 90 Cod penal, inculpatei i s-a stabilit un termen de probă de 1 an, iar potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2014, în baza art. 90 Cod penal, a fost stabilit un termen de probă de 3 ani, ceea ce a constituit o încălcare a prevederilor art. 425 Cod de procedură penală, fiind agravată situația inculpatei în propriul recurs, or, potrivit pct. 15 din Hotărîrea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 30.10.2009 se menționează că în cazul în care a fost admis recursul părții apărării, dispunîndu-se rejudecarea cauzei în instanța de apel, aceasta, judecînd cauza, nu este în drept să facă o calificare mai gravă a faptei sau să aplice o pedeapsă mai severă.

13. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către apărător, solicitînd respingerea acestuia, cu menținerea deciziei.

14. Judecînd recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Din conținutul recursului Colegiul penal lărgit constată că autorul acestuia a solicitat instanței de apel, declararea ca inadmisibile a următoarelor mijloace de probă: ordonanța de ridicare a genții cet. Filipopolschi Tatiana din 04.05.2011 (f.d. 22, vol. II); procesul-verbal de ridicare din 04.50.2011 (f.d. 22, vol. I); procesul-verbal de

examinare a obiectului ridicat prin ordonanța din 04.05.2011 (f.d. 23, vol. I); ordonanța din 16.05.2011 de recunoaștere a obiectelor în calitate de corpuri delictive (f.d. 25, vol. I); procesul-verbal de recunoaștere a obiectului (f.d. 136, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului (f.d. 137, vol. I); ordonanța de recunoaștere a corpurilor delictive (f.d. 141, vol. I); explicația scrisă de cet. Filipopolschi T. (f.d. 19, vol. I); explicația scrisă de cet. Filipopolschi T. (f.d. 19, vol. I).

Pe marginea acestei alegații, Colegiul penal lărgit constată că bunurile au fost predate de către Cartavina Svetlana care a sesizat organul de urmărire penală (f.d. 11, vol. I) și în virtutea calității de victimă, aceasta a prezentat recipisa și geanta ce-i aparține lui Filipopolschi T. în vederea confirmării cererii sale, acțiuni care se încadrează în unul din drepturile victimei prevăzute la art. 58 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, iar acest fapt denotă lipsa suportului juridic în cerința apărătorului de a recunoaște ca inadmisibile probele enumerate mai sus. Probele date corect au fost puse la baza condamnării ca fiind pertinente, concludente, utile și veridice.

Totodată, Colegiul penal lărgit nu poate fi de acord cu argumentul recurentului potrivit căruia se susține că instanța de apel a pronunțat o hotărîre de condamnare, fără a fi audiați din nou toți martorii după regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță.

Instanța de recurs, subliniază faptul că, reieșind din prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În cauza dedusă judecății, instanța de recurs constată că anume declarațiile părții vătămate Cartavina Svetlana (f.d. 181-184, vol. II) sunt în măsură să întemeieze în mod substanțial condamnarea inculpatei Filipopolschi T. în săvîrșirea infracțiunii de furt, comis în privința lui Cartavina Svetlana, și susține că instanța de apel justificat a ajuns la concluzia de a fi audiată din nou partea vătămată – Cartavina Svetlana, fără a fi necesar de a audia din nou toți martorii din prezenta cauză penală.

Mai mult de atît, instanța de apel, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 12 decembrie 2014 (f.d. 189, vol. II) a verificat declarațiile martorilor Cozubin S., Cartavin O., Manolache E., Bolbocean A., depuse în prima instanță, prin citirea lor.

De menționat că, de către partea apărării nu a fost înaintat nici un demers și nici nu a fost formulată vreo obiecție.

În continuare, referitor la critica autorului recursului privind neclaritatea modificării cuantumului despăgubirilor materiale încasate în beneficiul lui Vasileva Victoria, instanța de recurs relevă că o asemenea modificare efectuată de către instanța de apel este temeinică și fondată, reieșind din faptul că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013 instanța de apel a conchis că prima instanță neargumentat a exclus din învinuirea înaintată sustragerea

playerului de model „Philips” în valoare de 2 500 lei de către inculpata Filipopolschi T. de la partea vătămată Vasileva Victoria, în circumstanțele în care sunt administrate suficiente probe care dovedesc cu certitudine că inculpata a sustras inclusiv și acest bun (f.d. 96-97, vol. II).

În astfel de împrejurări, instanța de apel a cumulat la suma prejudiciului încălțăminte sustrasă în valoare de 5 500 lei și costul playerului de 2 500 lei, care constituie în total suma de 8 000 lei.

Cît privește dezacordul apărătorului Ion Dodon privind agravarea situației inculpatei prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2014, prin care s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 3 ani, avînd în vedere că prin decizia precedentă a instanței de apel s-a dispus un termen de probă de 1 an, instanța de recurs concluzionează a acest argument este întemeiat, fiind incident, în situația dată, temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

La acest capitol, Colegiul penal constată că, în corespundere cu prevederile art. 436 alin. (4) Cod de procedură penală, dar și potrivit practicii judiciare, în cazul în care a fost admis recursul părții apărării, dispunîndu-se rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, aceasta, rejudecînd cauza nu este în drept să facă o calificare mai gravă a faptei sau să aplice o pedeapsă mai severă.

În speța dată, se constată că potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013 a fost admis apelul procurorului, cu condamnarea lui Filipopolschi Tatiana în baza art. 186 alin. (4) Cod penal la 5 ani închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal executarea pedepsei s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 1 an (f.d. 91, vol. II).

Ulterior, a declarat recurs ordinar apărătorul inculpatului, care a fost admis, cu casarea deciziei contestate și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

De către acuzatorul de stat decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013 nu a fost contestată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2014 a fost admis apelul acuzatorului de stat, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care Filipopolschi Tatiana a fost condamnată în baza art. 186 alin. (4) Cod penal la 5 ani închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii s-a suspendat pe un termen de probă de 3 ani (f.d. 193-194, vol. II).

În atare circumstanțe, este evident că prin majorarea termenului de probă de către instanța de apel, prin decizia contestată s-au depășit limitele rejudecării cauzei, avînd în vedere că acuzatorul de stat nu a formulat nici o obiecție ce vizează pedeapsa stabilită inculpatei, cu atît mai mult că prin stabilirea unui termen de probă de 3 ani, inculpatei i se creează o situație mai gravă, ceea ce nu este admisibil la rejudecarea

cauzei de către instanța de apel, care a fost dispusă prin admiterea recursului ordinar declarat de apărătorul Ion Dodon în numele inculpatei Filipopolschi T.

Așadar, luînd în considerație argumentele punctate mai sus, Colegiul penal concluzionează asupra temeiniciei alegației cu privire la individualizarea incorectă a pedepsei inculpatei Filipopolschi T. și din aceste motive, se impune admiterea recursului declarat de avocatul Ion Dodon, cu casarea parțială a deciziei atacate în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărîri în acea parte.

15. În corespundere cu prevederile art. 434 și 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Ion Dodon în numele inculpatei Filipopolschi Tatiana, în cauza penală în privința lui *Filipopolschi Tatiana Ion*, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 12 decembrie 2014 în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre în această parte, după cum urmează:

Filipopolschi Tatiana Ion se consideră vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilite inculpatei Filipopolschi Tatiana Ion a se suspenda condiționat pe un termen de probă de 1 (un) an.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 august 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Petru Moraru

Nadejda Toma